

**Forvaltningsstyret for
Trillemarka-Rollagsfjell
naturreservat**

PROTOKOLL

Utvalg: Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell Naturreservat
Møtested: Veggli Vertshus
Dato: Onsdag 20. februar 2019
Tidspunkt: Kl. 09.30-11.30
Til stede: Dag Lislien, Anne Kristine Norman, Kjell Tore Finnerud, Frøydis H. Aasen, Tore Kravik

Rollag, 21.02.2019

Hege Jaren
Sekretær

STYREMØTE

Saker:

Sak 1/2019 Referatsaker og delegerte saker
Sak 2/2019 Søknad om motorferdsel i tråd med øvingsplan, Norsk Folkehjelp Veggli og Rollag
Sak 3/2019 Klage fra Naturvernforbundet i Buskerud på vedtak i sak 21/2018 - Ny løypetrase, Rollagsfjell sti- og løypelag
Sak 4/2019 Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2018

Orienteringer og diverse

- ✓ Bestillingsdialogen 2019

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Ferdselsteller Madonnastien	Annet		Forvaltningsmyndighet	Behandles av SNO-S og svar kommer derfra.
2	Steinsetting over bekker (hoppesteiner)	OK	50 000	Lokalt SNO	
3	Tilrettelegging Rollagsfjell	OK	30 000	Lokalt SNO	
Antall: 3			80 000		

- ✓ Hekkelokaliteter rovfugl
- ✓ Hønsfugltaksering
- ✓ Masteroppgave
- ✓ Brannvern
- ✓ Besøksforvaltning, arbeidsmøte 18. mars

Sak 1/2019 Referatsaker og delegerte saker

Referatsaker (R)

Ingen referatsaker

Delegerte saker (D)

D 21/2018 Motorferdsel til Mesetra, innvilget – Gerd og Åsmund Pålerud 2018/8855

D 22/2018 Motorferdsel til Vardesetra, innvilget – Marie Traaen 2017/3067

Alle saker som er behandlet etter verneforskriften legges fortløpende inn på www.miljovedtak.no

Sak 2/2019 Søknad om motorferdsel i tråd med øvingsplan, Norsk Folkehjelp Veggli og Rollag

Bakgrunn

Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag har i søknad datert 7. desember 2018 søkt om dispensasjon til å bruke snøscooter til kjentmannskjøring innenfor Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

Grunnlaget for søknaden er «Øvelsesplan for Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag 2019-2024». Søknaden gjelder øvelse 6 i planen som defineres som kjentmannskjøring i verneområdet. Planen viser til at det er flere hytter og økende grad av friluftsliv og turisme i området, noe som fører til at redningstjenesten har behov for å gjøre seg kjent for å kunne gjennomføre effektive redningsaksjoner når behovet oppstår. Omsøkte øvelse er ren kjentmannskjøring, og vil i hovedsak legges langs godt etablerte skiløyper. Annen øvingsvirksomhet, som kan legges utenfor verneområdet, inngår ikke i denne søknaden.

Øvelsen er definert som en middels stor øvelse som gjennomføres over to dager med 8-30 mannskaper og 4-15 snøscootere. Øvelsen gjennomføres en gang årlig i perioden 2019-2024. Øvingsplanen er godkjent av Politiet i e-post datert 18.09.2018.

Vurdering

Søknaden er vurdert etter verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat og naturmangfoldloven. Formålet med fredningen av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat er å ivareta et stort sammenhengende naturskogområde med naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog. Det er videre fokus på rødlistede arter og at området har vitenskapelig/pedagogisk verdi.

Det er generelt forbud mot motorisert ferdsel i naturreservatet jfr. § 3 pkt 4 i verneforskriften. Med hjemmel i § 5 pkt. 12 a kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon for øvingskjøring tilknyttet redningsvirksomhet innenfor verneområdet.

Det er et mål å holde motorferdselen i verneområdene på et lavest mulig nivå. I tråd med «Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder» er det politiets oppgave å vurdere nødvendigheten av den enkelte øvelse i sin behandling av øvingsplan. I øvingsplanen er alle øvingsmomenter som kan legges utenfor verneområdet lagt utenfor. Behovet for motorferdsel innenfor verneområdene er knyttet opp mot kjentmannskjøring i potensielt leteområde. Politiet har godkjent øvingsplanen til Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag.

Prinsippene i §§ 8-12 naturmangfoldloven skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten har god lokal og faglig kunnskap om verneområdet, og dette sammen med tilgjengelig oversikt over registrerte naturverdier, dyr og fugler gjør at vi ikke har funnet det nødvendig å innhente flere opplysninger (kunnskapsgrunnlaget § 8). Det er ikke registrert truede eller sårbare arter som vil være direkte berørt av denne type øvelse langs de etablerte løypetraseene som er planlagt brukt til øvelsen, men området har forekomster av fugler og dyr som er sårbare når det nærmer seg hekke/yngletid. Det vil derfor være naturlig å sette vilkår om dialog med forvaltning og/eller SNO i forkant av øvelsen for å avklare om det har oppstått situasjoner som gjør at det er behov for å legge om deler av traseen av hensyn til dyreliv eller hekkelokalteter (§ 9 føre-var-prinsippet). Omsøkte tiltak er en forbigående forstyrrelse som ikke setter varige spor, og er vurdert til ikke å ha varig negativ innvirkning på verneformålet under forutsetning av at transporten utføres i tråd med søknaden og de vilkår som knyttes til vedtaket (økosystemtilnærming og samlet belastning § 10). Saksbehandler har med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget, og det faktum at verneforskriften åpner for at det kan gis dispensasjon for denne type tiltak, lagt til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de miljørettslige prinsippene §§ 11 og 12 i denne saken.

Tiltaket ansees å være i tråd med det som kan tillates innenfor gjeldende regelverk. Verneforskriften har unntaksbestemmelse som gir åpning for øvingskjøring for formål knyttet til redningstjenestens virksomhet, noe

som signaliserer at omsøkte tiltak ikke er uforenlig med vernebestemmelsene på generelt grunnlag. Med økende fokus på tilrettelegging for friluftsliv i verneområdene er det viktig å legge til rette for en redningstjeneste som er godt kjent i området og godt rustet til å takle redningsoppdrag når situasjonen oppstår. Tiltaket vurderes ikke å ha varig negativ innvirkning på verneformål og verneverdier under forutsetning av at det tas nødvendig hensyn til dyreliv/hekkelokaliteter.

Vedlegg

Øvelsesplan for Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag 2019-2024

Forslag til vedtak

Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag v/ Ola Lislien gis dispensasjon for bruk av snøscooter til kjentmannskjøring i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Dispensasjonen gjelder øvelse 6 i «Øvelsesplan for Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag 2019-2024».

Øvelsen er definert som en middels stor øvelse som gjennomføres over to dager med 8-30 mannskaper og 4-15 snøscootere. Øvelsen gjennomføres en gang årlig i perioden 2019-2024. Øvelsen skal foregå langs omsøkte, kartfestede traseer som følger eksisterende skiløypenett i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat § 5 pkt 12 a.

Vilkår for tillatelsen:

- Politiets operasjonssentral skal varsles i forkant av øvelsen.
- Kjøring utenom angitte formål og strekninger er forbudt.
- Kjøringen begrenses til det antall snøscootere og ledsagere som har konkret behov for å gjøre seg kjent i området.
- Snøscootere skal, i den grad det er mulig, følge samme kjørespor.
- Det skal tas hensyn til viltet i området. Før øvelsen gjennomføres skal det tas kontakt med SNO lokalt for å avklare om det må tas spesielle hensyn eller om det er behov for å legge om deler av traseen av hensyn til dyreliv/hekkelokaliteter.
- Tillatelsen begrenser ikke den rett grunneier har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.
- Tillatelsen skal medbringes under øvelsen og fremvises til oppsynet ved eventuell kontroll.
- Rapport på gjennomført øvelse sendes Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat innen 1. juni hvert år. Manglende tilbakemelding kan føre til at kjøretillatelse ikke innvilges ved senere søknader.

Behandling

Dag Lislien ble erklært inhabil og fratrådte under behandling av saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag v/ Ola Lislien gis dispensasjon for bruk av snøscooter til kjentmannskjøring i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Dispensasjonen gjelder øvelse 6 i «Øvelsesplan for Norsk Folkehjelp Sanitet Veggli og Rollag 2019-2024».

Øvelsen er definert som en middels stor øvelse som gjennomføres over to dager med 8-30 mannskaper og 4-15 snøscootere. Øvelsen gjennomføres en gang årlig i perioden 2019-2024. Øvelsen skal foregå langs omsøkte, kartfestede traseer som følger eksisterende skiløypenett i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat § 5 pkt 12 a.

Vilkår for tillatelsen:

- Politiets operasjonssentral skal varsles i forkant av øvelsen.
- Kjøring utenom angitte formål og strekninger er forbudt.
- Kjøringen begrenses til det antall snøscootere og ledsagere som har konkret behov for å gjøre seg kjent i området.
- Snøscootere skal, i den grad det er mulig, følge samme kjørespor.
- Det skal tas hensyn til viltet i området. Før øvelsen gjennomføres skal det tas kontakt med SNO lokalt for å avklare om det må tas spesielle hensyn eller om det er behov for å legge om deler av traseen av hensyn til dyreliv/hekkelokaliteter.
- Tillatelsen begrenser ikke den rett grunneier har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.
- Tillatelsen skal medbringes under øvelsen og fremvises til oppsynet ved eventuell kontroll.

- Rapport på gjennomført øvelse sendes Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat innen 1. juni hvert år. Manglende tilbakemelding kan føre til at kjøretillatelse ikke innvilges ved senere søknader.

Sak 3/2019 Klage fra Naturvernforbundet i Buskerud på vedtak i sak 21/2018 - Ny løypetrase, Rollagsfjell sti- og løypelag

Bakgrunn

Naturvernforbundet i Buskerud har i brev datert 19.12.2018 klaget på Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat sitt vedtak om etablering av ny løypetrase ved Løkeset, Rollagsfjell Sti- og løypelag, sak 21/2018.

Klagen viser til at traseen går gjennom et veletablert hekkeområde for kongeørn med flere kartfestede reirplasser og observasjoner som skal være godt kjent i offentlig forvaltning, og at det er kritikkverdig at hensynet til kongeørna ikke er omtalt og vurdert i saksutredning og vedtak. Det vises til at kongeørn er særlig sårbar i hekketida, og at skogbruksnæringen har innarbeidet begrensninger på aktivitet nær hekkeområder i sin miljøstandard i perioden 1. januar – 31. august.

Naturvernforbundet viser videre til at de på generelt grunnlag er kritiske til omfattende tilrettelegging i reservatet, og nevner spesielt det som i forvaltningsplanen med kartvedlegg er oppført som «traseer for sykkel og hest og kjerre». Klagen oppsummerer at det i den søndre delen av reservatet ikke bør legges til rette for ferdsel, at «traseer for sykkel og kjerre» bør fjernes og at skiløping på ettervinteren og våren i dette området er særlig uheldig.

Rollagsfjell Sti- og løypelag er informert om klagen, og oppkjøring av den aktuelle traseen er satt på vent til klagen er behandlet.

Vurderinger

Klagen er fremsatt innen gitt frist, og forvaltningsmyndigheten gjør en ny vurdering av saken ut fra opplysninger som fremkommer i klagebrevet.

Verneforskriften har unntaksbestemmelse for oppkjøring av skiløyper som er kartfestet i forvaltningsplanen, og Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til rydding av nye stier og løyper jfr. § 5.3 i de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene.

Søknad fra Rollagsfjell Sti- og løypelag om etablering av ny tilførselsløype i sak 21/2018 ble vurdert til ikke å være i konflikt med verneverdier og verneformål. Konflikt med kongeørn ble ikke vurdert eller omtalt i saken da det ikke var registrert aktive reirlokalteter i denne delen av verneområdet i de tilgjengelige databasene.

Informasjon i Rovbase og Sensitive Artsdata viser to punktobservasjoner i denne delen av verneområdet. Det ene punktet er et reir som falt ned i 2014, det andre er observasjon som er beskrevet som «ukjent, ikke funnet». Forvaltningsmyndigheten har med bakgrunn i dette lagt til grunn i sitt opprinnelige vedtak at det ikke er registrert kongeørnreir eller påvist hekking i dette området lenger, og søknad fra Rollagsfjell Sti- og løypelag om tilførselsløype fra Løkeset til eksisterende løypenett ved Holmetjønn ble derfor innvilget.

Riktig stedfestet informasjon er avgjørende for at forvaltningsmyndigheten skal kunne ivareta dyreliv og hekkelokaliteter i tråd med vernebestemmelsene. Dialog med Naturvernforbundet bekrefter at det er lokalisert og kartfestet et reir som er i jevnlig bruk i den søndre delen av verneområdet, men dette reiret er ikke registrert i Rovbase og/eller Sensitive Artsdata. Kongeørna er svært følsom for forstyrrelser i hekkeperioden 1. februar – 31. august, og forvaltningens retningslinjer angir at turløyper og stier ikke bør anlegges nærmere enn 1 km fra kjente reirlokalteter.

Det er med bakgrunn i klagen gjort en ny vurdering etter verneforskriftens § 5 pkt. 3 og de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12. Ny informasjon om stedfestet reir og aktiv hekkelokalitet (Kunnskapsgrunnlaget § 8) og ny vurdering knyttet til det registrerte kongeørnparets aktivitet i denne delen av tilsier at ny løypetrase i dette området vil kunne påvirke hekkelokaliteten negativt. Dette er tillagt avgjørende vekt i vurderingen. Kongeørna starter hekkeforberedelser tidlig i sesongen, og den informasjonen som nå foreligger tilsier at det vil være uheldig å etablere en ny løype gjennom det som viser seg å være et etablert hekkeområde (Føre-var-prinsippet § 9). Det er allerede et etablert løypenett i denne delen av området, og det er derfor

sannsynlig at en ny trase vil kunne føre til økt aktivitet som påvirker hekkelokaliteten negativt (Samlet belastning § 10).

§ 11 (Kostnader ved miljøskade) og § 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) er vurdert, men ikke funnet relevante i denne saken.

Klagen fra Naturvernforbundet bør ut fra saksbehandlers vurdering imøtekommes med bakgrunn i ny informasjon om stedfestet hekkelokalitet, og vedtak om tillatelse til ny tilførselsløype/løypetrase fra Løkeset til eksisterende løypenett i Trillemarka-Rollagsfjell, sak 21/2018, oppheves.

Når det gjelder traseer som i forvaltningsplanen er kartfestet som tillatt for sykkel og hest og kjerre, er det kun to stier gjennom verneområdet ved Buvatn-Storvatn og Låkåset-Åset som i planen er åpnet for bruk av sykkel. Disse er imidlertid ikke tilrettelagt for sykling selv om det er tillatt å sykle. De andre traseene som har denne kategorien i forvaltningsplanen er skogsbilveger og traktorveger som går et stykke inn i området og som ble registrert som eksisterende på vernetidspunktet, men de er ikke tilrettelagt som turstier eller sykkeltraseer. Kommentarer knyttet til disse traseene vurderes ikke i denne klagesaken, men tas med som innspill i arbeidet med besøksstrategi og revisjon av forvaltningsplan.

Forslag til vedtak

Klagen fra Naturvernforbundet i Buskerud imøtekommes, og vedtak om tillatelse til ny tilførselsløype/løypetrase fra Løkeset til eksisterende løypenett i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, sak 21/2018, oppheves.

Bakgrunnen for omgjøring av vedtak er ny informasjon om kartfestede reirlokalteter og uheldig påvirkning av etablert hekkebiotop for kongeørn ved etablering av ny løypetrase i søndre del av verneområdet.

Saken er vurdert på nytt etter § 5 pkt. 3 i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

Behandling

Enstemmig som forslag til vedtak

Vedtak

Klagen fra Naturvernforbundet i Buskerud imøtekommes, og vedtak om tillatelse til ny tilførselsløype/løypetrase fra Løkeset til eksisterende løypenett i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, sak 21/2018, oppheves.

Bakgrunnen for omgjøring av vedtak er ny informasjon om kartfestede reirlokalteter og uheldig påvirkning av etablert hekkebiotop for kongeørn ved etablering av ny løypetrase i søndre del av verneområdet.

Saken er vurdert på nytt etter § 5 pkt. 3 i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

Sak 4/2019 Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2018

Bakgrunn

Årsmelding for 2018 legges fram for godkjenning.

Årsmeldingen viser kort hvordan organiseringen og forvaltningen av Trillemarka-Rollagsfjell er lagt opp, med oversikt over tiltak og aktiviteter som er gjennomført i 2018.

Vurdering

Forslag til årsmelding vurderes i møtet.

Vedlegg

Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2018

Behandling

Forslag til årsmelding ble godkjent og enstemmig vedtatt.

Vedtak

Forvaltningsstyret vedtar Årsmelding for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2018